

Aplikace TABLEXIA

Jana ČERNÁ

CZ.NIC, zájmové sdružení právnických osob
Milešovská 1136/5, Praha 3, 130 00, jana.cerna@nic.cz

***Anotace:** Vzdělávací aplikace Tablexia, která je určená pro děti s dyslexií na druhém stupni základních škol. Slouží k tréninku kognitivních oblastí, které jsou při poruchách učení u dětí oslabeny. Aplikace je vhodná pro použití v rámci reedukací v pedagogických zařízeních, ale je vhodná i pro individuální domácí použití. Aplikace Tablexia obsahuje 6 her a každá z nich je zaměřená na určitou kognitivní oblast. Aplikaci je možné stáhnout zdarma na Google Play a je dostupná v českém, slovenském a německém jazyce. V jednotlivých hrách si hráč procvičí pracovní paměť, sluchové vnímání, prostorovou orientaci, zrakovou paměť, pozornost a zrakovou serialitu. Hry jsou propojené atraktivní detektivní tematikou a prostředí aplikace navozuje atmosféru 30. let minulého století. Hráč vystupuje v roli mladého detektiva, který za dohledu svého staršího kolegy trénuje schopnosti potřebné pro toto náročné povolání. Aplikace Tablexia vznikla ve sdružení CZ.NIC. Pracuje na ní tým mladých lidí z Laboratoří CZ.NIC.*

TABLEXIA - Vzdělávací aplikace pro děti s dyslexií

Za názvem aplikace Tablexia se skrývají dvě slova - tablety a dyslexie - která o ní říkají to nejdůležitější. Tablexia je moderní vzdělávací pomůcka, která umožňuje dětem s dyslexií trénovat na tabletech kognitivní schopnosti. Aplikaci vytvořilo sdružení CZ.NIC a je zdarma ke stažení na Google Play v českém, slovenském a nově i německém jazyce. Aplikaci je možné od března 2016 stáhnout nejen na zařízení s operačním systémem Android, ale i iOS.

Dyslexii je věnována velká pozornost a ve společnosti je snaha přizpůsobovat se odlišným potřebám osob s dyslexií. Většina programů a podpory mířené na jedince s dyslexií se odehrává na prvním stupni základní školy. Stává se však, že když dítě přejde na druhý stupeň, pochopení a podpory pro jeho potíže je mnohem méně. Děti si však potřebují své schopnosti procvičovat i nadále. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli zaměřit aplikaci na děti na druhém stupni základních škol. Aplikaci po odborné stránce zaštitila psycholožka PhDr. Lenka Krejčová, Ph.D., která se v DYS-centru Praha o.s. věnuje právě specifickým poruchám učení.

Tablexii nyní tvoří šest her a každá z nich je zaměřena na jinou kognitivní oblast. Hry jsou propojené atraktivní detektivní tematikou a prostředí aplikace navozuje atmosféru 30. let minulého století. Hráč vystupuje v roli mladého detektiva, který za dohledu svého staršího kolegy trénuje schopnosti potřebné pro toto náročné povolání.

Hra **Lupiči** je zaměřena na pracovní paměť, mladý detektiv se na začátku hry dozví pravidlo, podle kterého pozná lupiče a toto pravidlo si musí zapamatovat a následně ve hře použít tak, že mezi přichozími lidmi do místnosti rozpozná lupiče.

Ve hře **Únos** jde o trénování sluchové diferenciaci, analýzy a syntézy, zvuky v této hře jsou nesmyslná slova, která jsou vymyšlena jako variace písmen a jejich kombinací, se kterými mají osoby s dyslexií problémy. Detektiva unesli lupiči a dovezli ho autem do svého doupěte. Poté, co se osvobodí, se snaží doupě lupičů vystopovat. Protože měl při únosu zavázané oči, jeho jedinou možností, jak lupiče najít, je podle slyšených zvuků.

Ve hře **Pronásledování** musí detektiv co nejrychleji složit mapu s cestou do doupěte lupičů, kterou lupiči na

INSPO – informační a komunikační technologie pro osoby se specifickými potřebami,

12. března 2016, Kongresové centrum Praha

© 2016 BMI sdružení

útěku roztrhali. Přesouváním a otáčením jednotlivých dílků při skládání mapy si hráč trénuje prostorovou orientaci.

Hlídka je zaměřena na zdokonalování zrakové paměti. Úkolem je správně označit okna, ve kterých se po setmění rozsvítilo a nastavit čas, v kolik k tomu došlo.

Střelnici jsme vytvořili přímo na žádost dětí, kterým v aplikaci chyběla “střílečka”. V této hře si děti mohou trénovat svou pozornost při střelbě do poutových kyttek.

Zatím poslední hrou je hra **Potmě**, kde se z detektiva stává zloděj, který si musí naplánovat krok za krokem zhasnutým domem, aniž by narazil do překážek, které mu stojí v cestě.

U každé z her je možné si zvolit lehkou, střední nebo těžkou úroveň. Po odehrání každé hry se zobrazí výsledková listina, kde si dítě může přečíst informace o dosaženém výsledku, motivující slovní ohodnocení a počet získaných pohárů za odehranou hru. Hráč může obdržet nula až tři poháry podle úspěšnosti ve hře. V rámci zvýšení motivace k opakovanému hraní jsme aplikaci obohatili o různé trofeje, jejichž zisk je podmíněn buď dosažením určitého skóre, nebo množstvím opakování hry.

Důležitou součástí Tablexie jsou kromě her také Statistiky, kde děti mohou v přehledných grafech sledovat své výsledky, a Encyklopedie, ve které se děti mohou dozvědět něco o dyslexii a kognitivních funkcích a proč by je vlastně měly trénovat.

Pro potřeby osob s dyslexií jsou všechny texty v aplikaci nejen v psané, ale také ve čtené podobě. Nadabování celé Encyklopedie podnítily samy děti na testování, které si tento doplněk vyžádaly.

Aplikace je od počátku vývoje testována s dětmi s dyslexií na druhém stupni ZŠ tak, aby odpovídala jejich potřebám. Testování probíhá ve spolupráci s více než 11 školami v ČR a také v Pedagogicko-psychologické poradně pro Prahu 7 a 8 a DYS-centru Praha o.s. Při testování jsou děti sledovány, jak s aplikací pracují, jak se jim ovládá a jak jim jdou jednotlivé hry. Na konci testování děti dostávají anonymní dotazníky sloužící jako zpětná vazba. V nich se vyjadřují ke vzhledu aplikace, k náročnosti her, k tomu jak se jim v aplikaci orientovalo, zda jim přišlo vše srozumitelné a zábavné. Na základě výsledků z testování je poté nastaveno ohodnocení a celková obtížnost her, tak aby pro děti nebyly jednotlivé hry moc obtížné nebo naopak jednoduché, což by je mohlo odrážet od dalšího hraní. Z přímých i anonymních hodnocení aplikace vyplývá, že jsou z ní děti nadšené a těší se, až si ji budou moci stáhnout do svých tabletů.

Proto nechceme zůstat jen u šesti her a máme v plánu doplnit ještě další čtyři hry na pokrytí všech kognitivních oblastí, které jsme si na samém začátku stanovili.

Více informací o aplikaci Tablexia naleznete na našich webových stránkách tablexia.cz, [facebooku](https://www.facebook.com/tablexia) a [twitteru](https://twitter.com/tablexia).
